

Borg bulletin

Månedlig nyhetsbrev fra Borg biskop og bispedømmeråd. Oktober 2014

Mobiliser for Kirkens Nødhjelps TV-aksjon!

Kjære medarbeidere,

I dette nummeret

- 1 Hilsen fra biskopen
- 2 Månedens suksesshistorie
- 3 Søknadsfrister kultur
- 4 Egil Hovlandfestivalen
- 5 Lansering av Borg misjonsforum
- 6 Verdien av felles strategier
- 7 Nettbølgen
- 8 Kalender

Kirkens Nødhjelp er norske kirker og menigheters egen humanitære organisasjon. Når organisasjonen i år har fått TV-aksjonen er det en unik mulighet for oss å profilere kirkens arbeid for fattige og mot undertrykkelse i møte med den globale fattigdomskrisen og klimakrisen. Kirkens Nødhjelps kamp for vann til 1 million mennesker er en integrert del av kirkens diakoni – liturgien etter liturgien. Årets aksjoner derfor i særlig grad vår egen aksjon!

Vann har vært det sentrale tema i mye av Kirkens Nødhjelps arbeid i flere tiår. Det er ikke tilfeldig! Vann er forutsetningen for alt liv. Slik har det alltid vært og slik vil det alltid være. Det meste av menneskets kulturutvikling har skjedd som håndtering av vannet og gir oss et kulturelt fellesskap på tvers av alle våre forskjeller. Vannet knytter oss til alt levende som har vært, er og vil bli. Det uttrykker mennesket som en del av et stort fellesskap og gir oss en intim relasjon alle andre mennesker og hele skaperverket.

Tilgang til rent vann er den første forutsetningen for liv, helse og bærekraftig utvikling. Uten dette blir skolegang, arbeid og politisk deltagelse en fjern drøm. Vannet kommer først. Kirkens Nødhjelp har i flere tiår vært Norges og en av verdens ledende kompetanseorganisasjoner på vanninnsats i katastrofer og i å bekjempe fattigdom og nød. Mange erfaringer er gjort og mye læring har skjedd.

Nettopp fordi vann er så utrolig viktig er det krevende og komplisert å utføre god vannbistand. Den skal være bærekraftig og håndterer de store omveltningene som skjer i lokalsamfunn når rent vann blir lett tilgjengelig for mennesker, dyr og jordbruk. Det enkleste er å grave brønner, men det er bare ett av mange elementer i å sikre bærekraftig vanntilgang. Kompetansen Kirkens Nødhjelp har ervervet sikrer denne kvaliteten.

Jeg har sett på nært hold mange steder i verden hvordan rent vann forandrer nød til håp, undertrykkelse til fremtid og sykdom til helse. Profetens ord om at Gud gir mennesker fremtid og håp utfolder seg for øynene våre når det rene vannet kommer til tørste familier.

Vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt
biskop

Vannet knytter oss til alt levende som har vært, er og vil bli!

Månedens suksesshistorie

Folkevandring til trosopplæringen i Rælingen

fireåringene som skal få bøkene sine. Tårnet av bøker rager opp over små fireåringer som tripper i køen i våpenhuset.

«Jeg skal til Marianne i kirka,» det er gjennomgangsmelodien for de over 40 som har meldt seg på fireårsklubben. Gudstjenesten er en av to som markerer avslutningen på tre kvelder i kirkene og én kveld på bondegård med 20 kuer og tusen fluer. Ikke rart at ungene synger med og melker taktfast til «Hvem har skapt alle kuene?» Hver kveld er det også noe spennende i fiskedammen. Og skulle du ha sett, fiskedammen har blitt med oss inn i kirkerommet også! Men

hvem vil være med på å holde stanga? Nesten alle tør, men det er presten som skal gjøre det i dag. «Oi, det var en rar fisk!» Marianne virker litt overrasket selv også. «Skal vi pakke nå, eller skal vi vente litt?» Hun må jo være sprø. Selvsagt skal pakka åpnes. Hva er det? «Det er en skatt! Hva tror dere er oppi skrinet?» «Gull!!!» roper Vetle. Det må jo være gull oppi en så fin boks. «Ja, og det ER det,» sier Marianne.

Det er ikke gull alt som glimrer, men å samle full kirke en regnværsdag og å ha 130 mennesker på en kirkekaffe som i fjor hadde 50, det ER gull!

Gull er det også å ha fullt hus på babysang, knøttesang, krølleveld og lederkurs for fjorkonfirmanter. Men gullet er fruktene av sju års arbeid med den samme målgruppa og en møysommelig raffinering av metoder og opplegg. De gamle gullgraverne har vært lenge i gamet, og de nye kan kobles på en tradisjon for å lykkes. En tradisjon for å kommunisere Guds kjærlighet og kirkens fellesskap inn i en halvurban bygdekultur med metoder som skaper tillit i de ulike målgruppene. Alle kjenner noen som har vært med på noe hyggelig i kirka.

Skrevet av: Åsmund Offernes
Foto: Marianne Offernes

Kommende søknadsfrister

OVF-søknader

1. desember er det søknadsfrist for OVF-midler igjen! Om menigheten har et prosjekt dere vil søke midler til, er det lurt å begynne prosessen nå, det ligger mye god prosjektforbereidelse i godt søknadsarbeid. Søknadsskjema blir straks lagt ut på våre nettsider, og søknaden sendes til bispedømmerådet. Kriteriene for tildeling er som foregående år, med fordeling til prosjekter innenfor diakoni, kirkemusikk og kultur, barn og unge og gudstjenesteliv. Arbeid med systematisk menighetsutvikling (for eksempel i samarbeid med MF, se www.mf.no/muv-utvikler-menigheter), samt tiltak som faller innenfor satsingsområdene for strategiplanen, vil bli prioritert.

Søknadsfrister kultur! Her er det mange potensielle penger å hente!

31. oktober: Fritt Ord (www.frittord.no)

Kort om støtteordningen: Viktige gjennombrudd for ytringsfriheten har ofte skjedd gjennom kunsten og den allmenne kulturdebatten. Fritt Ords formål dekker kulturtiltak som primært gjør bruk av ordet. I denne sammenheng vil det særlig innebære støtte til resonnerende kataloger, tiltak for meningsutveksling og tverrkulturell dialog i forbindelse med kunstuttrykk, debatt om kulturpolitikk.

10. november: Fond for utøvende kunstnere

Kort om støtteordningen: Fondets midler er øremerket honorar til de profesjonelle utøvende kunstnere som deltar i prosjektet. Prosjektstøtten er delt opp i musikk, dans, teater og musikkteater, og hvor det hovedsakelig deltar utøvere som bor og jobber her i landet. Det kan søkes støtte til konserter, turnéer, produksjon av forestillinger, visning av forestillinger m.m.

Fagdag rapportering

Torsdag 6. november inviterer Borg Kirkevergelag og Borg bispedømmeråd til fagdag for alle som har med rapportering med å gjøre. Målet med dagen er at de som jobber med rapportering skal få trygghet i hva slags informasjon som skal inn i hvilke rubrikker på rapporteringsskjemaet. Da tenker vi at kvaliteten på tallene som rapporteres inn blir bedre - og frustrasjon og arbeidsmengde i menighetene blir mindre. Det er også et mål at vi på fagdagen får en felles forståelse av hensikten med rapportering. SSB gjør en del endringer i skjemaet i år - i hele november vil skjemaet ligge ute til testing, det er en god mulighet for menighetene til forberedelse av årsrapporteringen. Påmelding på nettsidene: <http://kirken.no/nb-NO/bispedommer/borg-bispedomme/kalender/fagdag-rapportering1/>

The screenshot shows a web interface for reporting. At the top, it says 'Ikke aktiv'. The main heading is 'Kirkelige fellestråd og menighetsråd - rapportering'. Below this, there are buttons for 'Elektronisk innrapportering', 'Om rapporteringen', and 'Veiledning'. A 'Formål' section explains that the portal is for reporting to church councils and congregational councils. A 'Meldinger' section lists dates: '2014: juli-4' and '2014: Rapporteringsfristen for fellestrådenes regnskap er forlengt til 24. april 2014.'. On the right side, there are sections for 'KONTAKT' (with contact info for Corretta Aluoch Arod), 'ÅRSSTATISTIKK' (with contact info for Liv Taulu), 'SKJEMAER' (listing 'Årsstatistikk 2013-14/28 bokmål (100 KB)' and 'Årsstatistikk 2013-14/28 nynorsk (81 KB)'), and 'DOKUMENTER'.

Egil Hovland-festivalen 2014

Det nærmer seg årets Egil Hovland-festival, en langhelg full av spennende kirkekultur. Har du sjekket ut programmet på www.egilhovlandfestivalen.no? Til noen av konsertene kan det lønne seg å forhåndsbestille billetter gjennom nettsidene eller Fredrikstad kino, og har du hele helgen til rådighet, er det svært lønnsomt med festivalpass. Velkommen til festival!

Rom for kunst?

Fagkonferansen under årets Egil Hovland-festival foregår fredag 31. oktober i Glemmen kirke, og har fått tittelen «Rom for kunst?». Konferansen handler om kirkerommet som kunstarena, hva kunsten gjør med kirkerommet og hva kirkerommet gjør med kunsten. Et spennende knippe mennesker vil reflektere over disse temaene, vi får høre og samtale med Erik Hillestad, biskop Atle Sommerfeldt, Kari Veiteberg og scenekunstnerne Liv Kristin Holmberg og Christina Lindgren. I etterkant av konferansen får vi forestillingen *Missa Vigilante*, verket der Egil Hovland første gang brukte dansere i kirkerommet. Påmelding til konferansen på borg.bdr@kirken.no.

Grunnlovsjubileet: Mer å feire!

Vi feirer fremdeles grunnlovsjubileum! Tidlig i november 1814 ble den endelige grunnloven vedtatt, og i kirkene ble dette markert med en bededag 11. november. Om din menighet ønsker å markere dette, finner du salmer og prekenstoff på Borgs 1814-blogg, <http://1814iborg.wordpress.com/>.

Søndag for de forfulgte: 9.november

Bli med på markeringen av «Søndag for de forfulgte» 9. november. I år er det «Trosfrihet i Tyrkia» som er hovedfokuset. Finn inspirasjon og ressurser på www.stefanus.no. Der vil det i løpet av et par uker komme ferdige bønner, historie til bruk for barne- og konfirmantopplegg med fokus på Tyrkia og prekentips. Det vil også legges inn videosnutter fra Tyrkia.

Olav Fykse Tveit kommer til Fredrikstad 1. og 2.november

Lansering av Borg misjonsforum 1. november

«Misjon er kirkens sendelse til verden. Misjon er den helhetlige sendelsen til verden som kirkene har fått i oppdrag å utøve.» Dette uttalte Kirkemøtet i 2012. Hvordan kan vi sammen, som menigheter og spesialiserte organisasjoner og kompetanseinstitusjoner skape gode synergieffekter, se de ulike virksomhetene i sammenheng og sammen jobbe for å leve ut kirkens sendelse til verden?

Velkommen til en spennende lansering av Borg misjonsforum ,med foredrag med Olav Fykse Tveit, generalsekretær i Kirkenes Verdensråd (KV). Han vil ta utgangspunkt i KV's misjonsdokument vedtatt på generalforsamlingen i 2013: «Sammen på vei mot livet – misjon og evangelisering i landskap i endring». Etterpå vil det være samtale omkring temaet. Lanseringer skjer på Bethel, Glemmengaten 42 i Fredrikstad kl. 13.00-16.00.

Formålet til Borg misjonsforum er å skape et møtepunkt som kan bidra til styrket samarbeid, økt læring av hverandre for å gi mulighet til utvikling av kirkens sendelse lokalt, regionalt og globalt.

På grunn av matservering er det behov for en påmelding. Dette gjøres til borg.bdr@kirken.no

Lanseringen skjer samme helg som det er Egil-Hovlandfestivalen. Det er derfor muligheter til å få med seg konserter både før og etter lanseringen.

Ny strategiplan for kirken i Borg

av bispedømmerrådsleder Bjørn Solberg

Borg bispedømmeråd har i over et år arbeidet med en ny strategiplan, den skal gjelde for perioden 2015-2020. Arbeidet foregår denne gangen på en annen måte enn tidligere, først og fremst ved at prosessen frem mot planen involverer menighetsråd og ansatte i bispedømmet.

Ordningen i Den norske kirke er, litt forenklet, slik at bispedømmerådene er forpliktet på det som Kirkemøtet bestemmer, mens menighetsrådene ikke har noen slik forpliktelse. De betyr at menighetsrådene kan legge egne planer og prioritere annerledes enn bispedømmerådet.

Denne gangen er det bispedømmerådets målsetting å utarbeide en plan som hele bispedømmet ønsker å følge opp. Strategiarbeidet startet derfor med en samling for prostere og kirkeverger for halvannet år siden, der det var mye fokus på samfunnsutviklingen og kirkens situasjon i Østfold og Akershus. I januar i år var det så en større samling for menighetsrådslederne, prostene og kirkeverger der vi jobbet med å konkretisere kirkens utfordringer, og der det kom gode innspill gjennom foredrag både fra medarbeidere i Borg og i Svenska kyrkan. I gruppesamtaler drøftet så deltakerne hvilke strategier kirken i Borg burde velge for å møte utfordringene, særlig utfordringen som ligger i at færre døver barna sine.

I april vedtok så Kirkemøtet den nye visjonen for Den norske kirke:» Mer himmel på jord». Kirken skal fortsatt være bekjennende og misjonerende, men også åpen og tjenende folkekirke. Dette har så vært utgangspunktet for bispedømmerådets forslag til strategiplan som menighetsrådene nå får uttale seg om, både i sine egne møter og i de prostisamlingene som blir holdt utover høsten.

Planen er en strategiplan, den skal altså angi hvilke strategier vi bør velge for å nå våre mål. Hvordan det konkret skal arbeides, og hvilke tiltak som skal settes i gang, eller forbedres; det er det opp til menighetsrådene å bestemme. (Kanskje vi skal slutte med noen tiltak også?)

Jeg har nevnt at dåpstillene gir grunn til bekymring i flere menigheter. Det er også slik at vi ønsker at enda flere kommer på gudstjenestene våre, selv om antall gudstjenestedeltakere er stabilt. Bispedømmerådet har foreslått 3 strategiske mål:

- At flere deltar i og opplever gudstjenesten som et åpent og inkluderende felleskap.
- At flere søker dåp og trosopplæring.
- At flere opplever at folkekirken engasjerer seg i samfunnet.

For å nå målene mener vi det er nødvendig med god og målrettet kommunikasjon, god kvalitet på alt vi gjør, og så vil det være viktig å stimulere medlemmenes engasjement. Samtalene på prostisamlingene og innspillene fra menighetsrådene vil så avgjøre om dette blir de endelige strategiske målene.

Hva man så skal gjøre konkret, hva som skal prioriteres opp eller ned, hvordan kommunikasjonen skal bli bedre; det er det opp til den enkelte menighet å avgjøre. Utfordringene og mulighetene varierer jo noe fra menighet til menighet. Men bispedømmerådet håper på bred tilslutning til de målene og strategiene som er foreslått; både fordi de er viktige, og fordi vi er overbevist om at kirken i Borg når lenger dersom vi alle drar i samme retning.

Vann forandrer alt! TV-aksjonen 2014

Søndag 19 oktober er den store bøsseinnsamlingsdagen til TV-aksjonen!

Sammen med NRK skal vi sammen skaffe over en million mennesker tilgang til rent vann, for resten av deres liv. Har du ikke meldt deg som bøssebærer kan du gjøre det på www.blimed.no. Trenger dere mer informasjon – så ta kontakt med Mona Bøe – regionskoordinator Kirkens Nødhjelp: Mona.boe@nca.no

Status nettbølgen 2014

De nye nettsidene til kirken tas i bruk av stadig flere- det er bra! Innen årsskiftet vil 1/3 av medlemmene i Den norske kirke betjenes fra den nye løsningen. Målet er at kirken fremstår som én organisasjon, og at aktiviteter i lokalmenighetene synliggjøres på en attraktiv måte som kan deles lett i sosiale medier. Et viktig poeng er at de nye nettsidene vises godt på mobil- cirka 80 % av trafikken på nett går via mobil. I dåpskampanjen

som Kirkerådet kjører nå kommer 90% av de som klikker på annonsen fra mobil.

I Borg vi støtter opp under fellesrådenes arbeid med de nye nettsidene gjennom å tilby kurs og veiledning. Til nå har 40 personer fra 15 fellesråd vært på nettdag 1 der målet er å komme igang med planlegging av nye nettsider og tenke strategisk på hvordan de nye nettsidene kan bidra til å nå fellesrådenes målsetninger. Åtte personer har deltatt på første nettdag 2 der fokus er å lære å skrive for nett og publisere på ny nettløsning. Neste nettdag 2 er på Sten menighetshus 19.november, der er det mange påmeldte- og det er plass til fler. Påmelding: <http://kirken.no/nb-NO/bispedommer/borg-bispedomme/kalender/nettdag-21/>

Det blir også nettdager i vårsemesteret for dem som ikke har hatt anledning i høst.

Viktig melding! Etter workshopen om sosiale medier på Ski den 14.oktober ble det opprettet en lukket gruppe på Facebook for ansatte i Den norske kirke i Borg. Her kan vi dele tips, spørsmål og erfaringer om både kommunikasjon og annet dere driver med. Velkommen med- spør en ansatt dere kjenner om å legge dere til- eller spør Karianne Hjørnevik Nes:)

Valg bispedømmerådet 2015

Valgforberedelsene er i gang! Nå finner dere oppdatert valginfo på www.kirkevalg.no

Valg av nominasjonskomite vil foregå på prostibesøkene i høst- se kalender.

Nominasjonskomiteen skal være klar 15.12.14.

Prosjektleder i bispedømmerådets administrasjon for valg 2015 er Karianne H. Nes, ta kontakt hvis dere lurer på noe.

Oppdatert kalender med oversikt over kurs og annet som skjer, finner dere i kalenderen på www.kirken.no/borg.

Møter/Arrangementer

Vannseminar i Ås arbeidskirke	18.okt
Prostemøte	20.okt
Trosopplæringskonferansen	22.okt
Møte i Borg arbeidsiverforum	27.okt
Bispedømmerådsmøte	30.oktober
Egil-Hovlandfestivalen	30.okt- 01.nov
Konferanse: Rom for kunst?	31.okt
Lansering Borg misjonsforum	01.nov
Fagdag rapportering mission- Biskopens rådslag	6.nov Urban 10.nov
Nettdag 2 skrive og publisere- Skedsmo	19.nov
Fagdag diakoner	27.nov
Fagdag ABV	2.des
Biskopens fagdag for kateketer, menighetspedagoger m.fl.	5. des

Biskopens kalender i utvalg

Biskopen deltar på vannseminar på Ås	18.okt
Biskopen deltar på TV-aksjonen på Kolbotn	19.okt
Biskopens prostibesøk i Nordre Follo prosti	23.okt
Biskopen deltar på panelsamtale Gleng festival	27.okt
Biskopens prostibesøk i Nedre Romerike prosti	28.okt
Biskopens prostibesøk i Vestre Borgevysseel prosti	29.okt
Biskopens prostibesøk i Østre Borgevysseel prosti	04.nov
Biskopen deltar på temakveld i Jar menighet	05.nov
Biskopen deltar i festgudstjeneste på Ås	09.nov
Biskopens prostibesøk i Sarpsborg prosti	11.nov
Biskopens prostibesøk i Fredrikstad domprosti	12.nov
Biskopens prostibesøk i Søndre Follo prosti	13.nov
Visitat i Asak, Tistedal, Idd og Enningdal	18.-24.nov
Biskopens prostibesøk i Øvre Romerike prosti	26.nov

Det er høysesong for salmesang! Den norske kirke har ny salmebok, og NRK forbereder salmemaraton i beste sendetid. Ønsker du å få barn og unge i menigheten med på salme-løftet? På www.salmeslag.no ligger alt du trenger.

Velkommen med tips og innspill til Borgbulletin til karianne.nes@kirken.no

www.kirken.no/borg

Finn oss på Facebook: <https://www.facebook.com/#!/kirkeniborg>